

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

**Програми з корекційно-розвиткової роботи для 5-9 (10) класів
спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів**

«РИТМІКА»

для дітей зі зниженим слухом

5-10 класи

Укладач: Вовченко О.А., кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії сурдопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України

Київ – 2016

Пояснювальна записка

Корекційно-розвиткова робота з дітьми, що мають порушення слуху – це система заходів, що дозволяє вирішувати завдання своєчасної педагогічної допомоги дитині з порушеннями слухової функції. Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи з дітьми, що мають порушення слуху є відновлення й розвиток пізнавальних та емоційно-вольових процесів, забезпечення максимально повної адаптації особистості в суспільство, формування позитивних рис особистості, варіативна адаптація до змінених умов, корекція пізнавальної та емоційно-вольової сфер особистості; формування адекватної самооцінки та рівня домагань, як наслідок формування складових життєвої компетентності особистості з порушеннями слуху.

Корекційно-розвиткова складова у навчальному процесі дітей з порушеннями слуху реалізується за допомогою корекційно-розвиткових дисциплін, одна із них - музично-ритмічні заняття або «Ритміка». Програма «Ритміка» для 5-10 класів для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями слуху спрямована на формування життєвих компетентностей, є складовою частиною музично-естетичого та фізичного виховання. Означена програма є продовженням «Програми «Ритміка» для початкового, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями слуху».

Метою занять є всебічний і гармонійний розвиток дітей із порушеннями слуху, позитивний вплив на їх психофізичний розвиток за допомогою засобів музично-ритмічної діяльності.

Основними складовими занять з ритміки є виконання музично-ритмічних вправ, прослуховування і сприймання музики, виконання пісень та вокальних вправ, гра на музичних та шумових інструментах, інсценування музичних

образів, творів, корекційно-розвиткові вправи щодо формування виразності мовлення та розвитку слухового сприймання.

Для реалізації означеної мети на музично-ритмічних заняттях важливим є дотримання трьох основоположних принципів: системності, мультидисциплінарності та комплексності.

Зміст корекційно-розвиткового курсу з «Ритміки» для дітей із порушеннями слуху конкретизується основними завданнями, що реалізуються на музично-ритмічних заняттях: формування правильної постави, ходи; скоординованості, точності рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; загальне фізичне зміцнення організму (опорно-рухової, дихальної, серцево-судинної, травної систем організму); розвиток слухового сприймання, пам'яті, уваги; формування просторових уявлень, плавності, гнучкості, виразності рухів; розвиток творчих здібностей, художньо-образного мислення; ознайомлення з теорією музики, поняттям ритм, жанр музики, з елементами культури України і світу (через елементи танців, музику тощо); формування естетичного смаку, позитивної самооцінки; сприяння усвідомленню своєї індивідуальності та неповторності; підвищення рівня самоконтролю; створення умов для самовираження; позитивний вплив на психологічний стан учня (покращення емоційного стану, формування дружньої атмосфери у класі, створення «колективного духу» тощо).

Курс музично-ритмічних занять у старшій школі (5-10 клас) розраховано на 6 років. Кожен рік навчання передбачає реалізацію завдань відповідно до шести розділів по 2 год. на тиждень – 70 годин на рік для дітей зі зниженим слухом та по 2 год. на тиждень – 70 годин на рік для глухих дітей.

Структурні розділи програми «Ритміка»* :

1. Вступне заняття.
2. Вступ до музично-ритмічних занять.

3. Музично-ритмічні вправи (музично-ритмічні рухи).
4. Підготовчі вправи до танців, танцювальні рухи.
5. Рухливі музично-ритмічні ігри.
6. Сприймання та відтворення музичних творів.

** Примітка. Структурні розділи програми є однаковими для початкової і основної школи, оскільки програма для 5-10 класів є логічним продовженням програми 1-4 класів. Різняться зміст занять, їх складність та кількість годин.*

Нововведення. Для старшокласників (5-10 класи) у програму введено тематичні роки навчання. Так у 5 класі учні вивчають танці та рухи українського народного танцю, відповідно рекомендовано відомі музичні твори українських композиторів. *Бажаним* є проведення занять з інших структурних блоків також під українську мелодику. 6 клас характеризується поглибленим вивчення українського народного танцю з ухилом на регіональні особливості танців, ігор та ін. У 7 класі буде продовжено вивчення українських танців, закріплення матеріалу історії українського танцю, рухів та особливостей мелодики. 8 клас присвячено вивченню основних рухів бальних танців та їх історії. 9 клас – рухам з латиноамериканських танців. 10 клас – вивчення сучасних танцювальних напрямів, основних рухів.

Вступне заняття

Заняття має організаційний характер (тривалістю 1 годину), на якому вчитель окреслює структуру та особливості майбутніх занять, пояснює правила безпеки на уроці. Основою такого заняття на початку курсу «Ритміка» є формування дисциплінованості, відповідальності, налаштовує учня на навчально-виховний процес після літнього відпочинку.

Вступ до музично-ритмічних занять

Заняття спрямовані на виклад теоретичного матеріалу з основ музичної грамоти, теорії музичної літератури тощо (тривалістю 2 години), який налаштовує на тематику занять певного навчального року. Заняття викладається на початку вивчення програми (на початку кожного року навчання), одразу після пояснень правил безпеки, і має за мету зацікавити учнів майбутніми заняттями з ритміки; сприяє розумінню вправ, танцювальних рухів, що будуть продемонстровані учням, необхідності формування умінь їх виконувати для гармонійного розвитку особистості.

Музично-ритмічні вправи (музично-ритмічні рухи)

Музично-ритмічні вправи – це комплекс спеціальних вправ, що формують вміння орієнтуватися в просторі, розвивають координацію рухів, їх точність і граційність, загальну та дрібну моторику, зміцнюють та корегують руховий апарат (поставу, ходу) і мають бути узгоджені з темпом, ритмом, характером музичного супроводу. Головною метою таких вправ є зміцнення, корекція і розвиток рухового апарату: оволодіння рівновагою; координацією рухів рук із рухами ніг, тулуба, голови; виправлення сутулості, клишоногості, покращення м'язового тону та ін. Виконуючи вправи з означеного розділу учні навчаться орієнтуватися у просторі, а саме, шикуватися, перешиковуватися, ходити та бігати ланцюжком, змійкою тощо, маршувати у певних напрямках, крокувати під супровід різних рухів, змінюючи їх під відповідні музичні сигнали, бігати у різних стилях та темпах та багато іншого. Під різний музичний супровід діти виконуватимуть вправи для верхньої частини тулуба (голови, шиї, плечей, рук) та нижньої (махи ногами, стрибки, присідання) на сильні та слабкі акценти у музиці, з одночасним проказуванням промовок чи коротких віршів. Від так,

музично-ритмічні вправи сприяють розвитку слухового сприймання, слухової пам'яті, уваги; формуванню та розвитку відчуття ритму, вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом. Основна задача вчителя під час навчання учнів з порушеннями слуху не лише вимагати засвоєння та чіткого виконання вправи (руху), а, насамперед, його ритмічне виконання та зміна/чергування під заданий музичний супровід.

До комплексу музично-ритмічних вправ входить: ходіння, крокування, біг, шиккування, стрибки, присідання, ритміко-гімнастичні вправи, вправи з предметами, розслаблюючі релаксуючі вправи. Вправи з означеного комплексу взаємопов'язані та готують учнів до навчання та виконання танцювальних рухів, елементів українських народних танців та танців народів світу.

Підготовчі вправи до танців, танцювальні рухи

Основу означеного розділу складає два напрямками підготовки: по-перше, підготовчі вправи до танців, по-друге, танцювальні рухи, танці. Підготовчі вправи формують у учнів необхідні рухові навички під музику для виконання танців, а, власне, з танцювальних рухів складається і сам танець.

До танцювальних рухів включено елементи українських народних танців, українських регіональних танців, бальних, латиноамериканських та сучасних рухів. Усі танці можна виконувати індивідуально, в парах та усім класом.

Даний розділ містить також танцювальні імпровізації. Вони дають змогу творчо самореалізовуватися, виражатися, розвивати фантазію, уяву учня, артистичність, сприяють зменшенню психофізичного напруження та ін. Для вчителя імпровізації допомагають зрозуміти, по-перше, наскільки учень оволодіває і запам'ятовує матеріал (диференційованість та різноманітність елементів, які використовує учень в імпровізації, їх точність виконання), по-друге, розвиток слухового сприймання (вчасний вступ, зміна рухів відповідно до мелодики).

Рухливі музично-ритмічні ігри

Вправи, що входять в розділ музично-ритмічних ігор спрямовані на розвиток слухового сприймання, мовлення, загальний фізичний розвиток та зміцнення усього організму, сприяння емоційному розслабленню, налагодження колективних взаємин, розвиток культури спілкування учнів один з одним, формування позитивного мікроклімату та дружньої атмосфери у класі, колективного духу, на формування та розвиток таких фізичних якостей як спритність, витривалість, сила. Основними компонентами цього комплексу вправ є ігри-імпровізації, ігри-естафети, ігри з предметами, ігри на координацію, пластику та витривалість та такі важливі ігри для дорослого життя, як ігри на командоутворення. Головною метою музично-ритмічних ігор є навчання через гру!

Сприймання та відтворення музичних творів

Вправи даного розділу спрямовані на безпосередньо слухомовленнєвий розвиток (сприймання, відтворення) музичних творів (характер, темп, ритм, мелодика, малюнок); розвиток уміння характеризувати музичний твір, копіювати почуті композиції наявними музичними інструментами, передавати її зміст рухами, музичними інструментами, формування позитивного емоційного відгуку на музику і пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, розвиток творчих здібностей учнів та творчої активності, художньо-образного мислення, формування естетичного смаку, покращення емоційного стану учня.

Розділ сприймання та відтворення музичних творів включає низку мовленнєвих вправ з фонетичної ритміки: розспівування, промовляння приказок, скоромовок, віршів, декламування тексту.

Методики розвитку сприймання музики передбачає інтенсивний розвиток слухового сприймання учнів з порушенням слуху (як із допомогою звукопідсилювальної апаратури, так і без неї), комплексне та різнобічне використання тактильно-вібраційної чутливості, зорового сприймання музичних інструментів, виконавця (музичні кліпи, фільми та ін.), створення музичних композицій за допомогою рухів, предметів.

Примітка. Тривалість кожного розділу програми можна змінювати залежно від теми, мети і завдань уроку, залежно від потреби та спішності засвоєння матеріалу учнями.

Основні вимоги до проведення занять з курсу «Ритміки»:

- організація проведення занять у просторому приміщенні, яке обладнано необхідними музичними інструментами, апаратурою, дидактичним матеріалом;
- зручний, комфортний одяг та взуття учнів, що прийшли на заняття;
- планування та структурування занять, таким чином, щоб перехід від одного виду діяльності до іншого був логічним, послідовним, природним;
- побудова уроку має містити комбінацію таких аспектів: удосконалення навичок основних рухів, розвиток слухового сприймання, формування просторової орієнтації, розвиток уміння сприймати музичне мистецтво (відчувати музичну композицію, передавати її настрій тощо), вивчення елементів танцю, виконання розслаблюючих релаксуючих вправ, виконання вправ на імпровізацію;
- учитель може використовувати запропонований наприкінці програми перелік для музичного супроводу або на власний розсуд використовувати інший музичний матеріал, якщо він буде приємнішим та цікавішим для сприймання учнів. Головне – це дитина, її формування та розвиток!

5 клас

2 години на тиждень – 70 годин на рік

№ з/п	К-сть годин	Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Корекційно-розвивальна лінія
1	1	Вступне заняття Правила безпеки на уроці. Організаційні заняття.	Учень дотримується правил поведінки на занятті.	Формування дисциплінованості, відповідальності.
2	2	Вступ до музично-ритмічних занять	Учень знає, основні українські танці, рухи, розуміє та впізнає	Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті.

		<p>Поняття про українські народні танці: ритм, темп, основні рухи. Роз'яснення, що навчальний рік буде присвячено вивченню українських народних танців, рухів, особливостей мелодики та народної музики України, народним іграм-забавам та ін, що були характерні для українців.</p>	<p>українські народні ритми, мелодику, може розказати історію походження танцю. Знає традиційні народні ігри та забави українців.</p>	
3	8	<p>Музично-ритмічні вправи (музично-ритмічні рухи) Повторення матеріалу опанованого у початкових класах. Виконання усіх видів вправ у різному темпі, напрямках, позиціях тощо: ходіння, шиккування, маршування, біг, підскоки, стрибки, виконання усіх ритміко-гімнастичних вправ, виконання рухів з предметами та релаксуючі вправи для всього тіла. <i>Розслаблюючі, релаксуючі вправи:</i> сидючи ноги навхрест (поза лотоса) учень вміє розслабити руки, плечі, сину та знову їх напружити; в положенні лежачи учень може розслабити потім напружити все тіло. (Музичні фрагменти по 3–5 хвилин звучання): та інші на вибір вчителя. <i>Орієнтовний музичний супровід:</i></p>	<p>Учень ритмічно виконує усі види вправ орієнтуючись на зразок, який демонструє вчитель (ходить, бігає, стрибає, нахиляє тулуб), вміє змінювати темп виконання вправ, напрям ходьби, маршування та бігу, ритмічно виконує рухи з предметами. Учень легко і самостійно орієнтується у просторі із дотриманням зазначених напрямів, намагається одночасно з іншими учнями починати і закінчувати рухи, вміє тримати дистанцію. Учень ритмічно та правильно виконує усі ритміко-гімнастичні вправи. Вміє розслабляти м'язи шиї, тулуба, кінцівок, виконуючи відповідні релаксуючі вправи за зразком, який демонструє вчитель.</p>	<p>Фізичний розвиток: формування правильної постави, ходи, скоординованості рухів, корекція загальної та дрібної моторики; корекція диференційованості рухів; зміцнення та корекція рухового апарату; розвиток дихання; розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, спритність; формування просторових уявлень. Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом. Психологічний розвиток: формування позитивних рис характеру – наполегливості, вимогливості, терплячості, старанності; підвищення рівня</p>

		використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.		самоконтролю, впевненості в собі та ін.
4	16	<p>Підготовчі вправи до танців, танцювальні рухи</p> <p><u>Танцювальні рухи:</u> хода парами по колу; оплески, притупування на місці та у русі, рухи руками, повертання долоні та кисті рук, напівоберти тулубом, пружне присідання, стрибки на двох ногах, підскоки, хоровод, звужування та розширення кола, поєднання рухів спочатку у композиції, потім у танець. Розучування характерних рухів для українського танцю: положення рук у дівчат та хлопців, плескання в долоні, по плечах, по колінах, плескання один з одним у долоні; вертання кисть, «качалочки» тулубом (ліворуч-праворуч) і руками; «колупалочка» ногами (переставляння ноги з носка на п'ятку), притупування, пружне напівприсідання з виставлянням ноги; танцювальний крок на носках, із підскоком, приставний боковий крок, широкий та ковзаючий. Кружляння по-одному, в парах.</p> <p><u>Розучування</u> таких основних</p>	<p>Учень знає основні елементи українського танцю, відповідно до музичного супроводу змінює ритм, темп рухів, ритмічно виконує кроки, оберти, стрибки, присідання та інші рухи. Вміє відповідними рухами, оплесками передавати ритмічний малюнок мелодії. Орієнтується у просторі, дотримується і зберігає потрібну відстань одне від одного у хороводах, ритмічно та виразно рухається, намагається створювати певний музично-художній образ. Рухи виконує відповідно до характеру музики. Вчасно змінює рухи відповідно, спочатку, до зразку, який демонструє вчитель, пізніше, після ознайомлення з музичним супроводом, виконує та змінює рухи відповідно до зміни музики. Синхронно рухається у парах та у колективному танці. Знає танцювальні елементи та основні рухи таких українських народних танців як гопак, козачок,</p>	<p>Фізичний розвиток за зміцнення усього організму: загальної та дрібної моторики, серцево-судинної системи, дихальної, опорно-рухової тощо. Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом. Розвиток швидкості реакції на звукові сигнали, розвиток художніх, музичних, творчих здібностей, формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, формування краси і виразності рухів, граційності, постави. Формування колективізму, культури спілкування, формування позитивних якостей характеру учня. Загальний розвиток особистості: ознайомлення з елементами національної культури (історичними звичаями, традиціями) України.</p>

		<p>українських танців та рухів до них: гопак, козачок, коломийка, гуцулка, українська полька та кадриль.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>коломийка, гуцулка, українська полька та кадриль.</p>	
5	20	<p>Рухливі музично-ритмічні ігри Передавання образів, імітування рухів свійських та домашніх тварин, що проживають на території України (хода ведмедя, хода зайця, хода курчата, індика, політ пташки, клювання зерна птахами та ін. Ігри: «Яструб і курчата», «Квочка», «Каблучка», «Пугач», «Кішка та котенята», «Ведмедик та пасіка». Українські народні ігри: «Подоланочка», «Коза-Дереза»; «Пан-Коцький», «Ходить гарбуз по городу» та інші на вибір вчителя.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p> <p>Ігри з предметами, ігри-естафети, що починають змагання за музичним сигналом, та допомагають тренувати реакції на музичний сигнал, ігри на</p>	<p>Вміє передавати рухами різні образи, імітувати рухи тварин, сприймає та передає через рух музично-ігровий образ, частково або повністю передає його характер. Ритмічно та виразно виконує рухи в грі, змінюючи їх відповідно до динаміки або регістру музичного супроводу. Вчасно реагує зміною рухів на зміни у музиці, учень вчасно реагує на музичний сигнал (як сигнал початку гри, так і як сигнал зупинки, кінця гри). Ритмічно, вільно та вчасно виконує рухи з предметами. Дотримується правил безпеки під час ігор (не штовхається, слухає вчителя, поводить себе обережно та ін.)</p>	<p>Фізичний розвиток та зміцнення усього організму, сприяння емоційному розслабленню, налагодження колективних взаємин, розвиток культури спілкування учнів, формування позитивного мікроклімату у класі, дружньої атмосфери у класі, колективного духу. Формування та розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, легкість, спритність рухів</p>

		<p>зміну темпу, динаміки пасивного та активного стану. Ігри: знайди своє місце» (в колоні, в колі, в парах, на стільцях тощо).</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>		
6	23	<p>Сприймання та відтворення музичних творів</p> <p>Відтворення музичної композиції рухами та за допомогою допоміжних предметів (брязкалець, маракасів, мелофону, барабану, ложок та ін.)</p> <p>Приміром, прослуховуючи мелодію учень імітує тілом, рухами тулуба початок та кінець музичного звучання; зображає характер музики (весла, сумна); темп музики (швидкий, повільний); динаміка звучання (гучне, тихе).</p> <p>Музичними предметами учень створює певний музичний малюнок, за допомогою означених музичних інструментів акомпанує певному музичному твору, що звучить у класі.</p> <p>Учень прослуховуючи композиції впізнає та називає українські танці.</p> <p>Учень після прослуховування</p>	<p>Учень розрізняє та реагує рухами на звучання певної мелодії, визначає її початок, кінець, зміну темпу, ритму та характеру музичного супроводу. Вміє поєднувати музичний супровід із рухами тіла, рухається відповідно до мелодики, що підбирає та змінює вчитель. Може назвати характер музичного супроводу, його гучність, темп (веселий чи сумний, тихий чи голосний, швидкий чи повільний). Узгоджує рухи із темпом музичного супроводу.</p> <p>Учень вміє акомпанувати певним музичним інструментом (маракасами, брязкальцями, барабаном та ін.) під час звучання музичного твору.</p> <p>Намагається сам створювати</p>	<p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики. Формування вміння сприймати музичні твори (характер, темп, ритм); передавати їх зміст словами, рухами, музичними інструментами. Формування позитивного емоційного відгуку на музику. Формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, розвиток творчих здібностей учнів та творчої активності, художньо-образного мислення, уяви, фантазії; заохочення та стимулювання до активної художньої діяльності, проявів імпровізації. Формування естетичного смаку. Сприяння усвідомленню своєї індивідуальності та</p>

	<p>невеликої музичної композиції повторює її за допомогою будь-якого обраного ним музичного інструменту (брязкальця, мелофон, трикутник, маракаси, ложки або просто плесканням в долоні). ПРИМІТКА: для прослуховування та наступного повторення вчитель має обирати дуже прості композиції, розміром не більше 4-5 музичних тактів.</p> <p>У положенні лежачи учень може повторити вірш за вчителем, проспівати певні звукові композиції чи поєднання літер. У положенні сидячи учень може за зразком вчителя під плескання у долоні прочитати ритмічну приказку, вірш чи скоромовку (на вибір вчителя, залежно від мовленнєвого та слухового розвитку учнів у класі з поступовим ускладненням протягом року). Використання вправ з логоритміки під музичний супровід українських народних пісень, приказок, скоромовок та ін.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>музику, давати їй характеристику (весела, сумна, швидка, повільна).</p> <p>Учень імпровізує та створює музичні композиції за допомогою інструментів, що наявні у класі (маракасів, бубнів, барабанів, тарілок, брязкалець тощо). Може створювати композиції у парах та всім класом. Розспівується, пробує попадати в такт і ноту звучання, вчасно та одночасно вступає у пісню, музичну композиція, разом з іншими учнями. Визначає, розпізнає та реагує рухами, голосом на початок і кінець музичної композиції, вміє поєднувати музичний супровід із рухами тіла, рухається відповідно до мелодики. Учень вправно узгоджує рухи із темпом музичного супроводу.</p>	<p>неповторності. Формування позитивної самооцінки, світогляду, естетичного смаку, покращення емоційного стану учня.</p>
--	---	---	--

6 клас

2 години на тиждень – 70 годин на рік

№ з/п	К-сть годин	Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Корекційно-розвивальна лінія
1	1	Вступне заняття Правила безпеки на уроці. Організаційні заняття.	Учень дотримується правил поведінки на занятті	Формування дисциплінованості, відповідальності.
2	2	Вступ до музично-ритмічних занять Продовження вивчення традиційних танців українців, особливостей їх виконання: ритм, темп, основні рухи. Роз'яснення, що навчальний рік буде присвячено вивченню особливостей народних українських танців, рухів, особливостей мелодики, історії та традицій танцю, народним іграм та ін, що були характерні для мешканців різних регіонів України.	Учень знає, основні українські танці, розрізняє особливості регіональних українських танців, знає основні рухи, розуміє та впізнає українські народні ритми, мелодику, може розказати історію походження танців. Знає традиційні народні ігри та забави українців різних регіонів.	Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті.
3	8	Музично-ритмічні вправи (музично-ритмічні рухи) Виконання вправ у різному темпі, напрямках, позиціях тощо: ходіння, шиккування, маршування, біг, підскоки, стрибки, виконання ритміко-гімнастичних вправ, виконання рухів з предметами та релаксуючі вправи для всього тіла.	Учень ритмічно виконує усі види вправ орієнтуючись на зразок, який демонструє вчитель (ходить, бігає, стрибає, нахиляє тулуб), вміє змінювати темп виконання вправ, напрям ходьби, маршування та бігу, ритмічно виконує рухи з предметами. Учень легко і самостійно	Фізичний розвиток: формування правильної постави, ходи, скоординованості рухів, корекція загальної та дрібної моторики; корекція диференційованості рухів; зміцнення та корекція рухового апарату; розвиток

		<p><u>Розслаблюючі, релаксуючі вправи:</u> учень вміє розслабити руки, плечі, спину та знову їх напружити в положенні сидячи, лежачи на спині та сидячі ноги навхрест. Для релаксуючих вправ (Музичні фрагменти по 3–5 хвилин звучання): та інші на вибір вчителя.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>орієнтується у просторі із дотриманням зазначених напрямів, намагається одночасно з іншими учнями починати і закінчувати рухи, вміє тримати дистанцію. Учень ритмічно та правильно виконує усі ритміко-гімнастичні вправи. Вміє розслабляти м'язи шиї, тулуба, кінцівок, виконуючи відповідні релаксуючі вправи за зразком, який демонструє вчитель. Учень обережно та вправно передає предмети, дотримуючись правил безпеки. Виконує рухи у парах.</p>	<p>дихання; розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, спритність; формування просторових уявлень.</p> <p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом.</p> <p>Психологічний розвиток: формування позитивних рис характеру – наполегливості, вимогливості, терплячості, старанності; підвищення рівня самоконтролю, впевненості в собі та ін.</p>
4	20	<p>Підготовчі вправи до танців, танцювальні рухи</p> <p><u>Танцювальні рухи:</u> вивчення нових танцювальних рухів, притаманних українському танцю – доріжки, дрібушечки, танцювальні ходи з носка на каблук, ковзні кроки, біг, низькі тинки, вихилясники, вірьовочки, оберти парні на місці, оберти парні з просуванням, голубці.</p> <p>Повторення вивчених у</p>	<p>Учень знає та пам'ятає рухи з попереднього року навчання. Ритмічно виконує та повторює нові танцювальні рухи, кроки та позиції у відповідності до зразка, який демонструє вчитель та музичного супроводу. Учень знає основні елементи українського танцю, відповідно до музичного супроводу змінює ритм, темп рухів, ритмічно</p>	<p>Фізичний розвиток за зміцнення усього організму: загальної та дрібної моторики, серцево-судинної системи, дихальної, опорно-рухової тощо. Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з</p>

	<p>попередньому році рухів українських танків – хода парами по колу; оплески, притупування на місці та у русі, рухи руками, повертання долоні та кисті рук, напівоберти тулубом, пружне присідання, стрибки на двох ногах, підскоки, хоровод, звужування та розширення кола, поєднання рухів спочатку у композиції, потім у танець. Розучування характерних рухів з предметами для українського танцю: для дівчат – рухи зі стрічками, з вінком, решетом, а також рухи вишивальниць, ткаць, льонарок тощо; для хлопців - присядки, повзунці, стрибками, яструбами та ін.</p> <p><u>Продовження розучування</u> таких основних <u>українських танців та повторення вивчених у попередньому році рухів</u>: гопак, козачок, коломийка, гуцулка, українська полька та кадрили. Вивчення гуцульських, лемківських, бойківських та буковинських танків: «Тропотянка», «Рахівчанка», «Дуба-танець», «Метелиця» та ін.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід</u>: використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>виконує кроки, оберти, стрибки, присідання та інші рухи. Вміє відповідними рухами, оплесками передавати ритмічний малюнок мелодії. Орієнтується у просторі, дотримується і зберігає потрібну відстань одне від одного у хороводах, ритмічно та виразно рухається, намагається створювати певний музично-художній образ. Рухи виконує відповідно до характеру музики. Вчасно змінює рухи відповідно, спочатку, до зразку, який демонструє вчитель, пізніше, після ознайомлення з музичним супроводом, виконує та змінює рухи відповідно до зміни музики. Синхронно рухається у парах та у колективному танці. Знає танцювальні елементи та основні рухи таких української народних танців як гопак, козачок, коломийка, гуцулка, українська полька та кадрили та регіональних танців: гуцульських, лемківських, бойківських та буковинських.</p>	<p>музичним супроводом. Розвиток швидкості реакції на звукові сигнали, розвиток художніх, музичних, творчих здібностей, формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, формування краси і виразності рухів, граційності, постави. Формування колективізму, культури спілкування, формування позитивних якостей характеру учня. Загальний розвиток особистості: ознайомлення з елементами національної культури (історичними звичаями, традиціями) України.</p>
--	---	--	---

5	18	<p>Рухливі музично-ритмічні ігри Сюжетні ігри-танці з відображенням трудової діяльності: «Шевчики», «Лісоруби», «Льон» та ін.; ігри з народними героями: «Опришки», «Аркан» та ін.; народно-побутові ігри: «Катерина», «Волинянка», «Горлиця»; ігри-імітації явищ природи: «Гонивітер», «Зіронька», «Дощик»; ігри-імітації звірів та птахів («Гусак», «Козлик», «Бичок»).</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>Учень намагається передавати рухами різні ігрові образи, відтворювати характерні рухи персонажів ігор відповідно до тексту пісні/музичної композиції чи тексту гри.</p>	<p>Фізичний розвиток та зміцнення усього організму, сприяння емоційному розслабленню, налагодження колективних взаємин, розвиток культури спілкування учнів, формування позитивного мікроклімату у класі, дружньої атмосфери у класі, колективного духу. Формування та розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, легкість, спритність рухів.</p>
6	21	<p>Сприймання та відтворення музичних творів <u>Спів та розспівування</u> в діапазоні першої та другої октав (по-одному, по-двоє, всі разом). Використання вправ з логоритміки під музичний супровід українських народних пісень, приказок, скоромовок та ін. У положенні лежачи учень може повторити вірш за вчителем, проспівати певні звукові композиції чи поєднання літер. У положенні сидючи та лежачи учень може за зразком вчителя під плескання у долоні прочитати ритмічну приказку,</p>	<p>Учень намагається повторювати пісні, розспівується, пробує попадати в такт і ноту звучання, вчасно та одночасно вступає у пісню, музичну композиція, разом з іншими учнями. Визначає, розпізнає та реагує рухами, голосом на початок і кінець музичної композиції, вміє поєднувати музичний супровід із рухами тіла, рухається відповідно до мелодики, що підбирає та змінює вчитель. Може назвати характер музичного супроводу, його</p>	<p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики. Формування вміння сприймати музичні твори (характер, темп, ритм); передавати їх зміст словами, рухами, музичними інструментами. Формування позитивного емоційного відгуку на музику. Формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва,</p>

	<p>вірш чи скоромовку (на вибір вчителя, залежно від мовленнєвого та слухового розвитку учнів у класі з поступовим ускладненням протягом року).</p> <p><u>Прослуховування музичних композицій та їх акомпанемент</u> (музичними інструментами, брязкальцями, барабанами, трикутником, дзвіночками, маракасами, ложками тощо). Сприймання на слух певного ритмічного малюнку та повторення його за вчителем оплесками, простукуванням (або певним інструментом). ПРИМІТКА. Розмір композиції залишається таким як і попереднього року - не більше 4-5 музичних тактів.</p> <p>Розучування мелодій та пісень на слух.</p> <p><u>Прослуховування музичних творів</u> (у записі або у живому виконанні вчителя). Обговорення їх, опис (ритм, настрої, характер, темп. Розрізнення, визначення та опис особливостей маршу, вальсу, польки, колискової. Прослуховування та обговорення класичних музичних композицій на фортепіано, флейті, скрипці, гітарі та ін. Розрізнення та визначення</p>	<p>гучність, темп (веселий чи сумний, тихий чи голосний, швидкий чи повільний). Узгоджує рухи із темпом музичного супроводу.</p> <p>Учень вміє акомпанувати певним музичним інструментом (маракасами, брязкальцями, барабаном та ін.) під час звучання музичного твору. Намагається сам створювати музику, давати їй характеристику (весела, сумна, швидка, повільна).</p>	<p>розвиток творчих здібностей учнів та творчої активності, художньо-образного мислення, уяви, фантазії; заохочення та стимулювання до активної художньої діяльності, проявів імпровізації. Формування естетичного смаку. Сприяння усвідомленню своєї індивідуальності та неповторності. Формування позитивної самооцінки, світогляду, естетичного смаку, покращення емоційного стану учня.</p>
--	--	--	---

		специфіки звучання означених інструментів. <u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.		
--	--	---	--	--

7 клас

2 години на тиждень – 70 годин на рік

№ з/п	К-сть годин	Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Корекційно-розвивальна лінія
1	1	Вступне заняття Правила безпеки на уроці. Організаційні заняття.	Учень дотримується правил поведінки на занятті	Формування дисциплінованості, відповідальності.
2	2	Вступ до музично-ритмічних занять Роз'яснення що навчальний рік буде присвячено вивченню класичних бальних танців, особливостей їх виконання: ритм, темп, основні рухи та історію їх появи (країни, де вони зародилися). Протягом року буде вивчено особливості мелодики, традицій танцю та ін.	Учень знає, основні танці бальної програми, знає основні рухи, розуміє та впізнає ритми, мелодику, може розказати історію походження танців.	Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті.
3	7	Музично-ритмічні вправи (музично-ритмічні рухи) Виконання вправ у різному темпі, напрямках, позиціях тощо: ходіння, шикування, маршування, біг,	Учень ритмічно виконує усі види вправ орієнтуючись на зразок, який демонструє вчитель (ходить, бігає, стрибає, нахилиє тулуб), вміє змінювати темп виконання	Фізичний розвиток: формування правильної постави, ходи, скоординованості рухів, корекція загальної та дрібної

		<p>підскоки, стрибки, виконання ритміко-гімнастичних вправ, виконання рухів з предметами та релаксуючі вправи для всього тіла.</p> <p><u>Розслаблюючі, релаксуючі вправи:</u> учень вміє розслабити руки, плечі, спину та знову їх напружити в положенні сидячи, лежачи на спині та сидячі ноги навхрест.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>вправ, напрям ходьби, маршування та бігу, ритмічно виконує рухи з предметами. Учень легко і самостійно орієнтується у просторі із дотриманням зазначених напрямів, намагається одночасно з іншими учнями починати і закінчувати рухи, вміє тримати дистанцію. Учень ритмічно та правильно виконує усі ритміко-гімнастичні вправи. Вміє розслабляти м'язи шиї, тулуба, кінцівок, виконуючи відповідні релаксуючі вправи за зразком, який демонструє вчитель. Учень обережно та вправно передає предмети, дотримуючись правил безпеки. Виконує рухи у парах.</p>	<p>моторики; корекція диференційованості рухів; зміцнення та корекція рухового апарату; розвиток дихання; розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, спритність; формування просторових уявлень.</p> <p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом.</p> <p>Психологічний розвиток: формування позитивних рис характеру – наполегливості, вимогливості, терплячості, старанності; підвищення рівня самоконтролю, впевненості в собі та ін.</p>
4	22	<p>Підготовчі вправи до танців, танцювальні рухи</p> <p><u>Танцювальні рухи:</u> вивчення рухів з таких танців як вальс, танго, фокстрот, елементи квікстепу (швидкого фокстроту). Повороти, стрибки, підстрибування,</p>	<p>Ритмічно виконує та повторює нові танцювальні рухи, кроки та позиції у відповідності до зразка, який демонструє вчитель та музичного супроводу. Учень знає основні елементи бальних танців, відповідно до музичного</p>	<p>Фізичний розвиток за зміцнення усього організму: загальної та дрібної моторики, серцево-судинної системи, дихальної, опорно-рухової тощо. Розвиток слухового сприймання:</p>

		<p>пришвидшення руху, сповільнення руху, зміна рук та позицій танцювальної пари під час танцю, кружляння, ковзання, пластичність рухів руками та ін.</p> <p><u>Музично-танцювальні імпровізації:</u> учнічують музику, під яку зазвичай виконуються танці класичної бальної програми і з вивчених, простих рухів самостійно танцюють, імпровізуючи та комбінуючи рухи, залежно від музичного супроводу. ПРИМІТКА. Вчитель може надавати для прослуховування класу чи кожному окремо (по черзі кожному учню) невеликі музичні комбінації з декількох видів танців по 1 хвилині протягом 3-5 хвилин, учні ж мають вгадувати види танців, але відповідь давати не вербально, а показувати це елементами відповідного танцю.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>супроводу змінює ритм, темп рухів, ритмічно виконує кроки, оберти, стрибки, присідання та інші рухи. Учень виразно, правильно, синхронно і ритмічно виконує елементи танцювальних рухів. Вміє відповідними рухами передавати ритмічний малюнок мелодії. Орієнтується у просторі, дотримується і зберігає потрібну відстань одне від одного. Намагається створювати певний музично-художній образ. Рухи виконує відповідно до характеру музики. Вміє імпровізувати та створювати певний танець під запропонований музичний твір, передає ритмічний малюнок музики, відзначає рухами музичні акценти.</p>	<p>розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом. Розвиток швидкості реакції на звукові сигнали, розвиток художніх, музичних, творчих здібностей, формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, формування краси і виразності рухів, граційності, постави. Формування колективізму, культури спілкування, формування позитивних якостей характеру учня. Загальний розвиток особистості: ознайомлення з елементами світової культури (історичними звичаями, традиціями) країн світу).</p>
5	16	<p>Рухливі музично-ритмічні ігри: Ігри з предметами: гра з м'ячем «Печена картопля», «15-пятки», «Істівне-неїстівне»; гра з бубном «Швидкий бубон» («Хто швидше</p>	<p>Виконує ігри з предметами, змінюючи рухи відповідно до динамічних реєстрових та темпових змін музичного супроводу; вміє координувати</p>	<p>Фізичний розвиток та зміцнення усього організму, сприяння емоційному розслабленню, налагодження колективних взаємин,</p>

		<p>вдарить у бубон»), «Тихий-голосний бубонець»; ігри естафети; командні ігри; різні можливі ігри на швидкість, координацію та пластику дитини.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>ритміку мови і рухи. Дотримується правил безпеки, не штофхається, знаходить спільну мову під час командних ігор, намагається скоординовано рухати тілом, проявляє пластичність та витривалість тощо.</p>	<p>розвиток культури спілкування учнів, формування позитивного мікроклімату у класі, дружньої атмосфери у класі, колективного духу. Формування та розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, легкість, спритність рухів. Розвиток культури спілкування учнів, формування колективізму, товарищескості. Розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, легкість. Розвиток творчих здібностей. Психологічне розслаблення. Позитивний вплив на нервову систему.</p>
6	22	<p>Сприймання та відтворення музичних творів:</p> <p><u>Спів та розспівування</u> в діапазоні першої та другої октав (по-одному, по-двоє, всі разом). Використання вправ з логоритміки під музичний супровід, промовляння приказок, скоромовок та ін. (на вибір вчителя, залежно від мовленнєвого та слухового розвитку учнів у класі з поступовим ускладненням протягом</p>	<p>Учень намагається повторювати пісні, розспівується, попадає в такт і ноту звучання, вчасно та одночасно вступає у пісню, музичну композиція, разом з іншими учнями. Визначає, розпізнає та реагує рухами, голосом на початок і кінець музичної композиції, вміє поєднувати музичний супровід із рухами тіла, рухається відповідно</p>	<p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики. Формування вміння сприймати музичні твори (характер, темп, ритм); передавати їх зміст словами, рухами, музичними інструментами. Формування позитивного емоційного</p>

	<p>року). Музичне декламування (читання з листа певного невеликого уривку тексту – будь-якого за змістом) – в голос під певний музичний супровід, неначе розспівуючись.</p> <p>ПРИМІТКА. Це дає змогу учневі позбутись певних мовленнєвих недоліків вимови, знімає психологічні бар'єри, робить заняття цікавим та невимушеним.</p> <p><u>Прослуховування музичних композицій та їх акомпанемент</u> (музичними інструментами, брязкальцями, барабанами, трикутником, дзвіночками, маракасами, ложками тощо). Сприймання на слух певного ритмічного малюнку та повторення його за вчителем оплесками, простукуванням (або певним інструментом). ПРИМІТКА. Розмір композиції необхідно збільшити до 7-8 музичних тактів (залежно від досягнень класу, можна спробувати 10 музичних тактів)</p> <p>Розучування мелодій та пісень на слух.</p> <p><u>Прослуховування музичних творів</u> (у записі або у живому виконанні вчителя). Обговорення їх, опис (ритм,</p>	<p>до мелодики, що підбирає та змінює вчитель.</p> <p>Учень декламує текстові фрагменти наспівно під певний музичний супровід.</p> <p>Може назвати характер музичного супроводу, його гучність, темп (веселий чи сумний, тихий чи голосний, швидкий чи повільний). Узгоджує рухи із темпом музичного супроводу.</p> <p>Учень вміє акомпанувати певним музичним інструментом (маракасами, брязкальцями, барабаном та ін.) під час звучання музичного твору. Намагається сам створювати музику, давати їй характеристику (весела, сумна, швидка, повільна).</p>	<p>відгуку на музику.</p> <p>Формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, розвиток творчих здібностей учнів та творчої активності, художньо-образного мислення, уяви, фантазії; заохочення та стимулювання до активної художньої діяльності, проявів імпровізації.</p> <p>Формування естетичного смаку. Сприяння усвідомленню своєї індивідуальності та неповторності.</p> <p>Формування позитивної самооцінки, світогляду, естетичного смаку, покращення емоційного стану учня.</p>
--	--	---	---

	настрій, характер, темп. Розрізнення, визначення та опис особливостей вальсу, танго, фокстроту, квікстепу. Прослуховування та обговорення класичних музичних композицій на фортепіано, флейті, скрипці, гітарі та ін. <u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.		
--	---	--	--

8 клас

2 години на тиждень – 70 годин на рік

№ з/п	К-сть годин	Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Корекційно-розвивальна лінія
1	1	Вступне заняття Правила безпеки на уроці. Організаційні заняття	Учень дотримується правил поведінки на занятті	Формування дисциплінованості, відповідальності.
2	2	Вступ до музично-ритмічних занять Роз'яснення що навчальний рік буде присвячено вивченню латиноамериканських танців, особливостей їх виконання: ритм, темп, основні рухи та історію їх появи (країни, де вони зародилися). Протягом року буде вивчено особливості мелодики, традицій	Учень знає, основні танці латиноамериканської програми, знає основні рухи, розуміє та впізнає ритми, мелодику, може розказати історію походження танців.	Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті.

		танцю та ін.		
3	6	<p>Музично-ритмічні вправи (музично-ритмічні рухи) Виконання вправ у різному темпі, напрямках, позиціях тощо: ходіння, шикування, маршування, біг, підскоки, стрибки, виконання ритміко-гімнастичних вправ, виконання рухів з предметами та релаксуючі вправи для всього тіла.</p> <p><u>Розслаблюючі, релаксуючі вправи:</u> учень вміє розслабити руки, плечі, спину та знову їх напружити в положенні сидячи, лежачи на спині та сидячі ноги навхрест.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>Учень ритмічно виконує усі види вправ орієнтуючись на зразок, який демонструє вчитель (ходить, бігає, стрибає, нахилиє тулуб), вміє змінювати темп виконання вправ, напрям ходьби, маршування та бігу, ритмічно виконує рухи з предметами. Учень легко і самостійно орієнтується у просторі із дотриманням зазначених напрямів, намагається одночасно з іншими учнями починати і закінчувати рухи, вміє тримати дистанцію. Учень ритмічно та правильно виконує усі ритміко-гімнастичні вправи. Вміє розслабляти м'язи шиї, тулуба, кінцівок, виконуючи відповідні релаксуючі вправи за зразком, який демонструє вчитель. Учень обережно та вправно передає предмети, дотримуючись правил безпеки. Виконує рухи у парах.</p>	<p>Фізичний розвиток: формування правильної постави, ходи, скоординованості рухів, корекція загальної та дрібної моторики; корекція диференційованості рухів; зміцнення та корекція рухового апарату; розвиток дихання; розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, спритність; формування просторових уявлень.</p> <p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом.</p> <p>Психологічний розвиток: формування позитивних рис характеру – наполегливості, вимогливості, терплячості, старанності; підвищення рівня самоконтролю, впевненості в собі та ін.</p>
4	22	Підготовчі вправи до танців,	Ритмічно виконує та повторює	Фізичний розвиток за

	<p>танцювальні рухи <u>Танцювальні рухи:</u> вивчення рухів з таких танців як пасадобль, самба, румба, ча-ча-ча, джайв. Позичії рук, основні повороти, стрибки, підстрибування, пришвидшення руху, сповільнення руху, зміна позицій танцювальної пари під час танцю, кружляння, ковзання, пластичність рухів руками, ногами та ін.</p> <p><u>Музично-танцювальні імпровізації:</u> учні слухають музику, під яку зазвичай виконуються танці латиноамериканської програми і з вивчених, простих рухів самостійно танцюють, імпровізуючи та комбінуючи рухи, залежно від музичного супроводу. ПРИМІТКА. Вчитель може надавати для прослуховування класу чи кожному окремо (по черзі кожному учню) невеликі музичні комбінації з декількох видів танців по 1 хвилині протягом 3-5 хвилин, учні ж мають вгадувати види танців, але відповідь давати не вербально, а показувати це елементами відповідного танцю. Подібно до того, як було у 8 класі з танцями бальної програми.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u></p>	<p>нові танцювальні рухи, кроки та позиції у відповідності до зразка, який демонструє вчитель та музичного супроводу. Учень знає основні елементи латиноамериканських танців, відповідно до музичного супроводу змінює ритм, темп рухів, ритмічно виконує кроки, оберти, стрибки, присідання та інші рухи. Учень виразно, правильно, синхронно і ритмічно виконує елементи танцювальних рухів. Вміє відповідними рухами передавати ритмічний малюнок мелодії. Орієнтується у просторі, дотримується і зберігає потрібну відстань одне від одного. Намагається створювати певний музично-художній образ. Рухи виконує відповідно до характеру музики. Вміє імпровізувати та створювати певний танець під запропонований музичний твір, передає ритмічний малюнок музики, відзначає рухами музичні акценти.</p>	<p>зміцнення усього організму: загальної та дрібної моторики, серцево-судинної системи, дихальної, опорно-рухової тощо. Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом. Розвиток швидкості реакції на звукові сигнали, розвиток художніх, музичних, творчих здібностей, формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, формування краси і виразності рухів, граційності, постави. Формування колективізму, культури спілкування, формування позитивних якостей характеру учня. Можливість для самовираження, позитивний вплив на психологічний стан учня. Загальний розвиток особистості: ознайомлення з елементами світової</p>
--	---	---	--

		використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.		культури (історичними звичаями, традиціями інших країн).
5	16	<p>Рухливі музично-ритмічні ігри: Ігри-естафети, ігри з предметами: гра з прапорцями «Багаття», ігри з обручами «Світлофор», ігри на координацію, витривалість та командоутворення.</p> <p><i>Орієнтовний музичний супровід:</i> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>Учень виразно виконує образно-ігрові дії (передає рухами різні ігрові образи, відтворювати характерні рухи персонажів ігор відповідно до тексту пісні/музичної композиції чи тексту гри). Виконує ігри з предметами, змінюючи рухи відповідно до динамічних реєстрових та темпових змін музичного супроводу; вміє координувати ритміку мови і рухи. Дотримується правил безпеки, не штовхається, знаходить спільну мову під час командних ігор, намагається скоординовано рухати тілом, проявляє пластичність та витривалість тощо. Обережно і вправно бере участь в іграх естафетах та з предметами. Вміє супроводжувати гру співом, ритмічною мовою, примовками (залежно від особливостей та виду гри).</p>	<p>Фізичний розвиток: формування правильної постави, ходи, скоординованості рухів, корекція загальної та дрібної моторики; корекція диференційованості рухів; зміцнення та корекція рухового апарату; розвиток дихання; розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, спритність; формування просторових уявлень.</p> <p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом.</p> <p>Психологічний розвиток: формування позитивних рис характеру – наполегливості, вимогливості, терплячості, старанності; підвищення рівня самоконтролю,</p>

				впевненості в собі та ін.
6	22	<p>Сприймання та відтворення музичних творів: <u>Спів та розспівування</u> в діапазоні трьох октав (по-одному, по-двоє, всі разом). Розподіл класу на два голоси для виконання пісень (першого та другого). Використання вправ з логоритміки під музичний супровід, промовляння приказок, скоромовок та ін. (на вибір вчителя з поступовим ускладненням протягом року). Музичне декламування (читання з листа певного невеликого уривку тексту – будь-якого за змістом) – в голос під певний музичний супровід, неначе розспівуючись.</p> <p><u>Прослуховування музичних композицій та їх акомпанемент</u> Сприймання на слух певного ритмічного малюнку та повторення його за вчителем оплесками, простукуванням (або певним інструментом). ПРИМІТКА. Розмір композиції необхідно збільшити до 10 музичних тактів) Розучування мелодій та пісень на слух.</p> <p><u>Прослуховування музичних творів</u> (у записі або у живому виконанні вчителя). Обговорення їх, опис (ритм,</p>	<p>Учень намагається повторювати пісні, розспівується, попадає в такт і ноту звучання, вчасно та одночасно вступає у пісню, музичну композиція, разом з іншими учнями. Визначає, розпізнає та реагує рухами, голосом на початок і кінець музичної композиції, вміє поєднувати музичний супровід із рухами тіла, рухається відповідно до мелодики, що підбирає та змінює вчитель.</p> <p>Учень декламує текстові фрагменти наспівно під певний музичний супровід.</p> <p>Може назвати характер музичного супроводу, його гучність, темп (веселий чи сумний, тихий чи голосний, швидкий чи повільний). Узгоджує рухи із темпом музичного супроводу.</p> <p>Учень вміє акомпанувати певним музичним інструментом (маракасами, брязкальцями, барабаном та ін.) під час звучання музичного твору. Намагається сам створювати музику, давати їй</p>	<p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики. Формування вміння сприймати музичні твори (характер, темп, ритм); передавати їх зміст словами, рухами, музичними інструментами. Формування позитивного емоційного відгуку на музику. Формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, розвиток творчих здібностей учнів та творчої активності, художньо-образного мислення, уяви, фантазії; заохочення та стимулювання до активної художньої діяльності, проявів імпровізації. Формування естетичного смаку. Сприяння усвідомленню своєї індивідуальності та неповторності. Формування позитивної самооцінки, світогляду, естетичного</p>

	настрій, характер, темп. Розрізнення, визначення та опис особливостей ча-ча-ча, джайву, пасадоблю, рубми, сальси та ін. Акомпанемент музичними інструментами (брязкальцями, бубнами, маракасами, тарілками, оплесками в долоні тощо). <i>Орієнтовний музичний супровід:</i> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.	характеристику (весела, сумна, швидка, повільна).	смаку, покращення емоційного стану учня.
--	---	---	--

9 клас

2 години на тиждень – 70 годин на рік

№ з/п	К-сть годин	Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Корекційно-розвивальна лінія
1	1	Вступне заняття Правила безпеки на уроці. Організаційні заняття	Учень дотримується правил поведінки на занятті	Формування дисциплінованості, відповідальності.
2	2	Вступ до музично-ритмічних занять Роз'яснення що навчальний рік буде присвячено вивченню сучасних танців, особливостей їх виконання: ритм, темп, основні рухи та історію їх появи (країни, де вони зародилися): степ; стиль модерн, контемпорарі, вільний танець, Нір-Нор, тектонік. Протягом року буде вивчено	Учень знає, основні сучасні танці: степ; стиль модерн, контемпорарі, вільний танець, Нір-Нор, тектонік, знає основні рухи, розуміє та впізнає ритми, мелодику, може розказати історію походження танців.	Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті.

		особливості мелодики, традицій танцю та ін.		
3	5	<p>Музично-ритмічні вправи (музично-ритмічні рухи): Знати обсяг матеріалу опанованого за попередні навчальні роки. Виконувати усі види вправ у різному темпі, напрямках, позиціях тощо: ходіння, шиккування, маршування, біг, підскоки, стрибки, виконання усіх ритміко-гімнастичних вправ, виконання рухів з предметами та релаксуючі вправи для всього тіла.</p> <p><u>Розслаблюючі, релаксуючі вправи:</u> учень вміє розслабити руки, плечі, спину та знову їх напружити в положенні сидячи, лежачи на спині та сидячі ноги навхрест.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>Учень ритмічно виконує усі види вправ орієнтуючись на зразок, який демонструє вчитель (ходить, бігає, стрибає, нахиляє тулуб), вміє змінювати темп виконання вправ, напрям ходьби, маршування та бігу, ритмічно виконує рухи з предметами. Учень легко і самостійно орієнтується у просторі із дотриманням зазначених напрямів, намагається одночасно з іншими учнями починати і закінчувати рухи, вміє тримати дистанцію. Учень ритмічно та правильно виконує усі ритміко-гімнастичні вправи. Вміє розслабляти м'язи шиї, тулуба, кінцівок, виконуючи відповідні релаксуючі вправи за зразком, який демонструє вчитель. Учень обережно та вправно передає предмети, дотримуючись правил безпеки. Виконує рухи у парах.</p>	<p>Фізичний розвиток: формування правильної постави, ходи, скоординованості рухів, корекція загальної та дрібної моторики; корекція диференційованості рухів; зміцнення та корекція рухового апарату; розвиток дихання; розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, спритність; формування просторових уявлень.</p> <p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом.</p> <p>Психологічний розвиток: формування позитивних рис характеру – наполегливості, вимогливості, терплячості, старанності; підвищення рівня самоконтролю, впевненості в собі та ін.</p>

4	26	<p>Підготовчі вправи до танців, танцювальні рухи</p> <p><u>Танцювальні рухи:</u> вивчення рухів з таких танців як степ; стиль модерн; контемпорарі, вільний танець, Нір-Нор, тектонік.. Позиції рук, позиції ніг, основні повороти, стрибки, підстрибування, пришвидшення руху, сповільнення руху, зміна позицій під час танцю, кружляння, ковзання, пластичність рухів руками, ногами та ін. Танці одиночні, парні та групові.</p> <p><u>Музично-танцювальні імпровізації:</u> учні під час прослуховування музичних композицій з вивчених рухів самостійно танцюють, імпровізуючи та комбінуючи рухи, залежно від музичного супроводу.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>Ритмічно виконує та повторює нові танцювальні рухи, кроки та позиції у відповідності до зразка, який демонструє вчитель та музичного супроводу. Учень знає основні елементи сучасних танців, відповідно до музичного супроводу змінює ритм, темп рухів, ритмічно виконує кроки, оберти, стрибки, присідання та інші рухи. Учень виразно, правильно, синхронно і ритмічно виконує елементи танцювальних рухів. Вміє відповідними рухами передавати ритмічний малюнок мелодії. Орієнтується у просторі, дотримується і зберігає потрібну відстань одне від одного. Намагається створювати певний музично-художній образ. Рухи виконує відповідно до характеру музики. Вміє імпровізувати та створювати певний танець під запропонований музичний твір, передає ритмічний малюнок музики, відзначає рухами музичні акценти. Учень (одноосібно та в парах) вміє імпровізувати під задану музику, створюючи власний танець із відомих</p>	<p>Фізичний розвиток за зміцнення усього організму: загальної та дрібної моторики, серцево-судинної системи, дихальної, опорно-рухової тощо. Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом. Розвиток швидкості реакції на звукові сигнали, розвиток художніх, музичних, творчих здібностей, формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, формування краси і виразності рухів, граційності, постави. Формування колективізму, культури спілкування, формування позитивних якостей характеру учня. Можливість для самовираження, позитивний вплив на психологічний стан учня. Загальний розвиток особистості: ознайомлення з</p>
---	----	---	---	---

			елементів.	елементами танцювальної культури, сучасної хореографії., сучасного мистецтва.
5	12	<p>Рухливі музично-ритмічні ігри: Ігри-естафети, командні-ігри на командоутворення, ігри на розвиток координації, спритності, гнучкості, витривалості.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>Учень вправно та точно дотримується правил ігор, бере участь у іграх-змаганнях, іграх-естафетах. Виконує ігри з предметами, змінюючи рухи відповідно до динамічних реєстрових та темпових змін музичного супроводу. Дотримується правил безпеки, не штовхається, знаходить спільну мову під час командних ігор, намагається скоординовано рухати тілом, проявляє пластичність та витривалість тощо.</p>	<p>Фізичний розвиток: формування правильної постави, ходи, скоординованості рухів, корекція загальної та дрібної моторики; корекція диференційованості рухів; зміцнення та корекція рухового апарату; розвиток дихання; розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, спритність; формування просторових уявлень.</p> <p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом.</p> <p>Психологічний розвиток: формування позитивних рис характеру – наполегливості, вимогливості, терплячості, старанності; підвищення</p>

				рівня самоконтролю, впевненості в собі та ін.
6	24	<p>Сприймання та відтворення музичних творів: <u>Спів та розспівування</u> у два голоси (першого та другого). Використання вправ з логоритміки під музичний супровід, промовляння приказок, скоромовок та ін. Музичне декламування (читання з листа певного невеликого уривку тексту – будь-якого за змістом) – в голос під певний музичний супровід, неначе розспівуючись. Розучування мелодій та пісень на слух. <u>Прослуховування музичних композицій та їх акомпанемент</u> Відтворення на музикальних інструментах темпу заданої мелодії, її повтор будь-яким з наявних інструментів (мелофону, маракасів, брязкальці, тарілок, бубнів, барабану та ін.). Індивідуальна та колективна імпровізація (учні самостійно за допомогою інструментів створюють музичний твір). Робота в парах (один учень показує музично-ритмічний малюнок, інший повторює, і навпаки). Учень засобами наявних в класі музичних інструментів може передати свій</p>	<p>Учень повторює пісні, розспівується, попадає в такт і ноту звучання, вчасно та одночасно вступає у пісню, музичну композиція, разом з іншими учнями. Учень в класі виконує певний голос під час співу (перший чи другий), в вправно вміє співати у хорі. Визначає, розпізнає та реагує рухами, голосом на початок і кінець музичної композиції. Учень декламує текстові фрагменти наспівно під певний музичний супровід. Може назвати характер музичного супроводу, його гучність, темп (веселий чи сумний, тихий чи голосний, швидкий чи повільний). Узгоджує рухи із темпом музичного супроводу. Учень вміє акомпанувати певним музичним інструментом (маракасами, брязкальцями, барабаном та ін.) під час звучання музичного твору. Намагається сам створювати музику, давати їй</p>	<p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики. Формування вміння сприймати музичні твори (характер, темп, ритм); передавати їх зміст словами, рухами, музичними інструментами. Формування позитивного емоційного відгуку на музику. Формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, розвиток творчих здібностей учнів та творчої активності, художньо-образного мислення, уяви, фантазії; заохочення та стимулювання до активної художньої діяльності, проявів імпровізації. Формування естетичного смаку. Сприяння усвідомленню своєї індивідуальності та неповторності. Формування позитивної самооцінки,</p>

	<p>настрій, емоційний стан. Сприймання на слух певного ритмічного малюнку та повторення його за вчителем оплесками, простукуванням (або певним інструментом). <i>Прослуховування музичних творів</i> (у записі або у живому виконанні вчителя). Обговорення їх, опис (ритм, настрої, характер, темп. Акомпанемент музичними інструментами (брязкальцями, бубнами, маракасами, тарілками, оплесками в долоні тощо). <i>Орієнтовний музичний супровід:</i> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>характеристику (весела, сумна, швидка, повільна). Вміє поєднувати музичний супровід із рухами тіла, рухається відповідно до мелодики, що підбирає та змінює вчитель.</p>	<p>світогляду, естетичного смаку, покращення емоційного стану учня.</p>
--	---	---	---

10 клас

2 години на тиждень – 70 годин на рік

№ з/п	К-сть годин	Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Корекційно-розвивальна лінія
1	1	Вступне заняття Правила безпеки на уроці. Організаційні заняття	Учень дотримується правил поведінки на занятті	Формування дисциплінованості, відповідальності.
2	2	Вступ до музично-ритмічних занять	Учень знає, основні сучасні танці:	Розвиток слухового

		Роз'яснення що навчальний рік буде присвячено продовженню вивчення сучасних танців, особливостей їх виконання: ритм, темп, основні рухи та історію їх появи (країни, де вони зародилися): степ; стиль модерн; контемпорарі, вільний танець, Нір-Нор, тектонік. Протягом року буде вивчено особливості мелодики, традицій танцю та ін.	степ; стиль модерн, контемпорарі, вільний танець, Нір-Нор, тектонік, знає основні рухи, розуміє та впізнає ритми, мелодику, може розказати історію походження танців.	сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті.
3	4	<p>Музично-ритмічні вправи (музично-ритмічні рухи): Виконання вправ у різному темпі, напрямках, позиціях тощо: ходіння, шиккування, маршування, біг, підскоки, стрибки, виконання ритміко-гімнастичних вправ, виконання рухів з предметами та релаксуючі вправи для всього тіла.</p> <p><u>Розслаблюючі, релаксуючі вправи:</u> учень вміє розслабити руки, плечі, спину та знову їх напружити в положенні сидячи, лежачи на спині та сидячі ноги нахрест.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	Учень ритмічно виконує усі види вправ орієнтуючись на зразок, який демонструє вчитель (ходить, бігає, стрибає, нахилиє тулуб), вміє змінювати темп виконання вправ, напрям ходьби, маршування та бігу, ритмічно виконує рухи з предметами. Учень легко і самостійно орієнтується у просторі із дотриманням зазначених напрямів, намагається одночасно з іншими учнями починати і закінчувати рухи, вміє тримати дистанцію. Учень ритмічно та правильно виконує усі ритміко-гімнастичні вправи. Вміє розслабляти м'язи шиї, тулуба, кінцівок, виконуючи відповідні релаксуючі вправи за зразком,	Фізичний розвиток: формування правильної постави, ходи, скоординованості рухів, корекція загальної та дрібної моторики; корекція диференційованості рухів; зміцнення та корекція рухового апарату; розвиток дихання; розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, спритність; формування просторових уявлень. Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з

			який демонструє вчитель. Учень обережно та вправно передає предмети, дотримуючись правил безпеки. Виконує рухи у парах.	музичним супроводом. Психологічний розвиток: формування позитивних рис характеру – наполегливості, вимогливості, терплячості, старанності; підвищення рівня самоконтролю, впевненості в собі та ін.
4	26	<p>Підготовчі вправи до танців, танцювальні рухи <u>Танцювальні рухи:</u> продовження вивчення рухів таких танців як степ; стиль модерн; контемпорарі, вільний танець, Нір-Нор, тектонік. Танці одиночні, парні та групові. Поєднання вивчених рухів із доповненням їх рухами з предметами, синхронне виконання рухів у парах, колективом. Повторення елементів українських танців, класичних бальних та латиноамериканських.</p> <p><u>Музично-танцювальні імпровізації:</u> учні під час прослуховування музичних композицій з вивчених рухів (різних танців – українській, сучасних, бальних та латиноамериканських) самостійно танцюють, імпровізуючи та комбінуючи рухи, залежно від музичного супроводу. Повторення</p>	Учень знає та пам'ятає рухи з попередніх років навчання. Ритмічно виконує та повторює нові та вивчені танцювальні рухи, кроки та позиції у відповідності до зразка, який демонструє вчитель та музичного супроводу. Вміє поєднувати старі та нові рухи. Учень знає основні елементи сучасних танців, відповідно до музичного супроводу змінює ритм, темп рухів, ритмічно виконує кроки, оберти, стрибки, присідання та інші рухи. Учень виразно, правильно, синхронно і ритмічно виконує елементи танцювальних рухів. Вміє відповідними рухами передавати ритмічний малюнок мелодії. Орієнтується у просторі, дотримується і зберігає потрібну відстань одне від одного.	Фізичний розвиток за зміцнення усього організму: загальної та дрібної моторики, серцево-судинної системи, дихальної, опорно-рухової тощо. Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом. Розвиток швидкості реакції на звукові сигнали, розвиток художніх, музичних, творчих здібностей, формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, формування краси і виразності рухів, граційності, постави. Формування колективізму,

		<p>старих елементів, що вивчені за попередні роки, доповнення їх новими.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>Намагається створювати певний музично-художній образ. Рухи виконує відповідно до характеру музики. Вміє імпровізувати та створювати певний танець під запропонований музичний твір, передає ритмічний малюнок музики, відзначає рухами музичні акценти. Учень (одноосібно та в парах) вміє імпровізувати під задану музику, створюючи власний танець із відомих елементів.</p>	<p>культури спілкування, формування позитивних якостей характеру учня. Можливість для самовираження, позитивний вплив на психологічний стан учня. Загальний розвиток особистості: ознайомлення з елементами танцювальної культури, сучасної хореографії., сучасного мистецтва.</p>
5	16	<p>Рухливі музично-ритмічні ігри: Ігри-естафети, ігри на командоутворення, ігри спрямовані на координацію та витривалість.</p> <p><u>Орієнтовний музичний супровід:</u> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>Учень вправно та точно дотримується правил ігор, бере участь у іграх-естафетах. Виконує ігри з предметами. Дотримується правил безпеки, не штофхається, знаходить спільну мову під час командних ігор, намагається скоординовано рухати тілом, проявляє пластичність та витривалість тощо.</p>	<p>Фізичний розвиток: формування правильної постави, ходи, скоординованості рухів, корекція загальної та дрібної моторики; корекція диференційованості рухів; зміцнення та корекція рухового апарату; розвиток дихання; розвиток таких фізичних якостей як сила, витривалість, спритність; формування просторових уявлень.</p> <p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті,</p>

				<p>відчуття ритму, темпу музики, формування вміння поєднувати рухи тіла з музичним супроводом.</p> <p>Психологічний розвиток: формування позитивних рис характеру – наполегливості, вимогливості, терплячості, старанності; підвищення рівня самоконтролю, впевненості в собі та ін.</p>
6	24	<p>Сприймання та відтворення музичних творів: <u>Спів та розспівування</u> у два голоси (першого та другого). Музичне декламування. <u>Прослуховування музичних композицій та їх акомпанемент</u> Відтворення на музикальних інструментах темпу заданої мелодії, її повтор будь-яким з наявних інструментів (мелодифону, маракасів, брязкальці, тарілок, бубнів, барабану та ін.). Індивідуальна та колективна імпровізація (учні самостійно за допомогою інструментів створюють музичний твір). Робота в парах (один учень показує музично-ритмічний малюнок, інший повторює, і навпаки). Учень засобами наявних в класі музичних</p>	<p>Учень в класі виконує певний голос під час співу (перший чи другий), вправно вміє співати у хорі. Учень повторює пісні, розспівується, попадає в такт і ноту звучання, вчасно та одночасно вступає у пісню, музичну композиція, разом з іншими учнями. Визначає, розпізнає та реагує рухами, голосом на початок і кінець музичної композиції. Учень декламує текстові фрагменти наспівно під певний музичний супровід. Може назвати характер музичного супроводу, його гучність, темп (веселий чи сумний, тихий чи голосний,</p>	<p>Розвиток слухового сприймання: розвиток слухової уваги, пам'яті, відчуття ритму, темпу музики. Формування вміння сприймати музичні твори (характер, темп, ритм); передавати їх зміст словами, рухами, музичними інструментами. Формування позитивного емоційного відгуку на музику. Формування пізнавального інтересу до музичного і хореографічного мистецтва, розвиток творчих здібностей учнів та творчої активності, художньо-образного мислення, уяви, фантазії;</p>

	<p>інструментів може передати свій настрій, емоційний стан.</p> <p><i>Прослуховування музичних творів</i> (у записі або у живому виконанні вчителя). Обговорення їх, опис (ритм, настрій, характер, темп. Акомпанемент музичними інструментами (брязкальцями, бубнами, маракасами, тарілками, оплесками в долоні тощо).</p> <p><i>Орієнтовний музичний супровід:</i> використання композицій зі списку* (що наведено в заключній частині) на вибір вчителя.</p>	<p>швидкий чи повільний). Узгоджує рухи із темпом музичного супроводу.</p> <p>Учень вміє акомпанувати певним музичним інструментом (маракасами, брязкальцями, барабаном та ін.) під час звучання музичного твору. Намагається сам створювати музику, давати їй характеристику (весела, сумна, швидка, повільна). Вміє поєднувати музичний супровід із рухами тіла, рухається відповідно до мелодики, що підбирає та змінює вчитель.</p>	<p>заохочення та стимулювання до активної художньої діяльності, проявів імпровізації. Формування естетичного смаку. Сприяння усвідомленню своєї індивідуальності та неповторності. Формування позитивної самооцінки, світогляду, естетичного смаку, покращення емоційного стану учня.</p>
--	---	---	---

ОРІЄНТОВНИЙ МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД

1. Музичні композиції для занять з української тематики:

В. Верменич «Калинова пісня»; М. Лисенко «Наталка Полтавка», «Коза-Дереза»; «Пан-Коцький», «Пливе човен», «Якби мені черевики» та інші композиції автора; В. Шаїнський, «Дитячий кроков'як»; С. Козак «Кобзар»; В. Косенко «Струмочок»; М. Герц «Чарівна сопілка», «Вінок»; Ю. Щуровський «Баркарола»; М. Гринишин «Гопак»; С. Гулак-Артемівський «Стоїть явір над водою», «Спать мені не хочеться», «Ой на горі та й жєнці

жнуть»; В. Івасюк «Червона рута», «Водограй», «Балада про мальви». Українські народні пісні: «Коляда–коляда», «Щедрик–вердик»; «Танцювала риба з раком», «Я коза ярая»; «Подольночка», «Їхав козак за Дунай», «Ой на горі та женці жнуть», «Ой Морозе, Морозенку», «Зеленеє жито зелене», «Ой на горі два дубки», «Ой на горі та женці жнуть»; «За світ встали козаченьки», «Вийди, вийди, Іванку» та інші. Музика сучасних музичних гуртів: «Океан Ельзи», «Гартак», «Воплі Відоплясова», «Мандри», «Гайдамаки», «Очеретяний кіт» та ні. Музичні композиції можуть бути обрані на розсуд вчителя, уподобання дітей у класі, відповідно до слухового розвитку дітей.

2. Музичні композиції для занять з бальних танців:

М. Красева «Літній вальс»; Д. Циганков «Зимовий вальс»; А. Філіпенко «Весняний вальс»; Л. Бетховен «Німецький танець до мажор»; Ш. Гуно. Вальс з опери «Фауст»; Ф. Шуберт «Німецький танець мі мажор», «Танок з квітами» та всі вальси композитора; Т. Ломова «Дитячий краков'як»; Е. Гріг «Вальс-експромт»; І. Шамо «Києве мій»; Ж. Бізе «Менует для флейти»; Російська народна пісня «Очі чорні», Ф. Шопен полонези, вальси композитора Й. Гайдн вальси; М. Глінка «Ноктюрн», Й. Штраус «Нічний метелик», «Радуйся життя», «Політ Фенікса», «Мрії і любов», «Олександра-вальс», «Вальс Аделі» та інші вальси композитора; П. Чайковський «Вальс з дитячого альбому»; І. Штраус (син) «Казки Вінського лісу»; Ф. Шопен будь-які вальси композитора; Б. Кэмпферт. Іспанські очі; Е. Капуа. «О, моє сонце»; І. Дунаєвський «Як багато гарних дівчат»; Е. Колмановський «Старовинне танго»; О. Фельцман «Старі слова»; П. Абрахам «Танголіта»; А. Вілолдо «Аргентинське танго»; Е. Карара «Абандонадо»; Х. Еберхард «Червона троянда»; А. Бабаджанян «Золоте танго»; М. Тариивердієв. «Маленький принц». Музичні композиції можуть бути обрані на розсуд вчителя, уподобання дітей у класі, відповідно до слухового розвитку дітей.

3. Музичні композиції для занять з латиноамериканських танців:

Російська народна пісня «Циганочка» (гітара); Є. Шилін «Іспанський танок», «Кубинський танок» (гітара); Н. Зідлер «Чакона» (гітара); М. Анідо «Аргентинська мелодія» (гітара); Ж. Бізе «Пісня Торeadора» з опери «Кармен», Ж. Фернандес «Guantanamo». Можна використовувати сучасних виконавців латиноамериканської музики: Хуліо Іглесіас, Гіпсі Кінгс, Астор Піацолла, Рауль ді Бласіо, Джоан Мануель Сerrat, Консуело Луз, Едмундо Рос та інших. Сучасні виконавці латиноамериканських ритмів та композиції: Ален Сушон «Foule sentimentale»; Деліла «Itsi bitsi petit bikini»; Джо Дасен «Guantanamo»; Ніагара «L'amour a la plage»; Паскаль Парізо «Que je sache (Quizas)»; Серж Генсбур «Cha cha cha du loup»; Ванесса Параді «Joe le taxi»; Нора Джонс «I don't know why I didn't come»; Крістіна Агілера «Reflection»; Гіпсі Кінг «La Rumba-De Nicolas», «Una Rumba Por Aqui», «Rumba Del Stud». Музичні композиції можуть бути обрані на розсуд вчителя, уподобання дітей у класі, відповідно до слухового розвитку дітей.

4. Музичні композиції для занять з сучасних танців:

Композиції таких гуртів та виконавців вітчизняної естради: Океан Ельзи, Скрябін, Гайдамаки, Воплі Відоплясова, Jamala, Друга Ріка, Тартак, Крихітка Цахес, Брати Гадюкіни, Плач Єремії, Іван Дорн, Бумбокс, Тіна Кароль, Альоша, Марія Яремчук, Ніколайчук Аїда та багато ін.

Композиції таких гуртів та виконавців зарубіжної естради: David Guetta, Depeche Mode, Moby, Enigma, Andrea Bocelli, Morandi, Café del Mar, Cesária Évora, Kylie Minogue, Infected Mushroom, Muse, U2, The Rolling Stones, Led Zepelin, Quik, Queen. та ін. Музичні композиції можуть бути обрані на розсуд вчителя, уподобання дітей у класі, відповідно до слухового розвитку дітей.

5. Музичні композиції для занять в ході музично-ритмічних ігор:

Я. Степовий «Рухатись і відпочивати»; О. Телічєєва «Ходимо і бігаємо», «Біг»; Є. Каменоградський «Ведмідь»; Т. Ломова «Кішечка»; К. Сен–Санс «Карнавал тварин»; «Кури та півні», «Лебідь»; О. Тилічєєва «Півень–забіяка»; Г. Тюн «Зозуля»; Л. Хереско «Павук і мухи»; «Добрий жук» пісня Попелюшки, з художнього фільму «Попелюшка»; М. Красєва «Гра з бубном»; С. Рахманінов «Італійська полька». Музичні композиції можуть бути обрані на розсуд вчителя, уподобання дітей у класі, відповідно до слухового розвитку дітей.

6. Музичні композиції для релаксуючих вправ:

К. Дебюсі, «Море» та «Місячне сяйво», «Сірінкс» (флейта); П. Чайковський «Пори року» (за вибором учителя), «Колискова в бурю», «Лускунчик», «Спляча красуня»; Е. Гріг «Пташка»; Г.-Ф. Абель сонати для скрипки; Т. Альбіноні «Адажіо» (скрипка); І. Бах концерти для скрипки, сюїти для флейти; А. Вівальді сонати для скрипки, «Концерт до мінор для флейти з оркестром»; Е. Гріг «Пташка»; Й. Бах «Бранденбурзький концерт № 6 сі бемоль мажор», «Аве Марія»; В. Моцарт «Концерт для флейти», «Симфонія № 43 до мажор», «Турецький марш»; М. Глінка увертюра до опери «Руслан і Людмила»; М. Римський–Корсаков «Шехерезада», оркестрова сюїта 4 частина, «Свято в Багдаді»; Ф. Шопен «Революційний етюд» до дієз мінор; Ю. Щуровський «Баркарола»; Л. Бетховен «Місячна соната». Інструментальна музика на розсуд вчителя. Музичні композиції можуть бути обрані на розсуд вчителя, уподобання дітей у класі, відповідно до слухового розвитку дітей.

7. Музичні композиції для занять зі сприймання та відтворення музичних творів:

Й. Бах Бранденбурзький концерт № 6 сі бемоль мажор; А. Вівальді, Концерт до мінор для флейти з оркестром (Largo); Е. Гріг, «Ранок», «Пташка», «Пісня Сольвейг»; Ф. Шопен «Прелюдія № 15»; Я. Степовий. «Зоре моя вечірняя»; Українські народні пісні: «Вийди, вийди сонечко», «Українка я маленька»; А. Філіпенко «Тече вода із–за гаю», «Ой заграйте дударики»; К. Дебюсі, «Море», «Місячне сяйво»; С. Рахманінов «Лебідь»; П. Чайковський

«Пори року» (за вибором учителя), «Баба–Яга», «Пісня жайворонка», «Танок феї Драже» з балету «Лускунчик»; І. Штраус «Полька-Катеринка», інші польки; С. Рахманінов «Етюд–картини» (ля мінор, до мінор); М. Римський-Корсаков «Океан–море синє» вступ до опери та уривки з опери «Садко», фрагменти з казки–опери «Казка про царя Салтана (теми: «Білочки», «Царівни–Лебідь», «Політ джмеля»); Я. Степовий вокальний цикл для дітей «Проліски».

Інструментальна музика на розсуд вчителя. Музичні композиції можуть бути обрані на розсуд вчителя, уподобання дітей у класі, відповідно до слухового розвитку дітей.